

Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg in de praktijk

Programma Landelijke Inspiratiebijeenkomst 'Met ons hart, hoofd en handen.'

11.30 -17.30 uur | CORPUS Leiden

12 november 2018

Landelijke bijeenkomst

Maandag 12 november 2018 is het weer zover. Een nieuwe en zeker weer bijzondere samenkomst waar we resultaten, ervaringen en inzichten van de beweging Radicale vernieuwing met elkaar delen. We doen dat op een unieke plek: 'Corpus' in Leiden. En dat is niet voor niks. Want er gebeurt hier van alles waarvoor we zowel ons hoofd, als ons hart en onze handen nodig hebben.

Landelijke bijeenkomst

Beweging

Radicale vernieuwing gaat over het vooropstellen van de wensen en behoeften van cliënten en naasten, steeds opnieuw. En over zorgmedewerkers hier aan laten bijdragen vanuit hun eigen waarden. Tientallen zorgorganisaties door het land werken hieraan. En bundelen hun krachten in de landelijke beweging Radicale vernieuwing verpleeg(huis)zorg. Vanuit hun hart zetten mensen zich hiervoor in, ervaren zij dat het anders kan en moet.

Een bijzondere reis

Je leren beseffen wat dit betekent voor je eigen functie en rol, vraagt bij alle betrokkenen om bewustwording (hoofd). En dan hier naar handelen: doen (handen)! Om die beweging naar echte verandering van ons gedrag te ondersteunen kun je van de gelegenheid gebruik maken om in [Corpus](#) daadwerkelijk een reis te ondernemen van het menselijk hart naar het hoofd. En onderweg ter inspiratie allerlei weetjes daarover opdoen (je kunt bij je aanmelding/deelsessiekeuze laten weten of je op reis wilt).

Over kwetsbare mensen

Verder geeft gedragswetenschapper Jorien van der Laan (Hogeschool van Amsterdam) ons inzicht in wat de persoonlijke doelen zijn van zeer kwetsbare mensen. En wat die betekenen voor hun kwaliteit van leven. Jorien deed daar onderzoek naar. Ze gaat ook in op wat er nu precies toe kan bijdragen dat we ons gedrag werkelijk kunnen veranderen.

Muzikaal verbinden

Verder laat de bevolgen Nederlandse dirigent Maestro Jules ons op klassiek muzikale wijze beleven hoe je mensen verbindt. En hoe belangrijk de inzet van ons hoofd, hart en handen ook daarbij weer zijn.

Scala aan activiteiten

Naast deze bijzondere onderdelen, valt er verder te genieten en te leren van een keur aan activiteiten op deze 12e november. Waaronder dynamische workshops, ontmoetings- en inspiratietafels (zie verderop) met oog voor hart, hoofd en handen. Voor het project 'Leven zoals je wilt' is dit congres de afsluiting van een bijzonder veranderingstraject. Daarom willen we ook veel aandacht geven aan ervaringen en inzichten die dit project hebben opgeleverd.

Aanmelden (deelsessie/reis)

- A) Heb je je al aangemeld voor de inspiratiebijeenkomst?
Stel hier ook je eigen programma samen.
- B) Nog niet eerder aangemeld?
Dat kan hier.

Landelijke bijeenkomst

Verrassende ontmoetingen

Het traject dat de beweging doormaakt heeft consequenties voor alles en iedereen in en rond de deelnemende organisaties. Tijdens deze samenkomst kun je dan ook allerlei ontmoetingen verwachten.

Welkom!

En van gedachten wisselen met diverse deelnemers: van bewoners/cliënten, naasten, vrijwilligers en zorgmedewerkers tot ondersteunende- en stafmedewerkers, leidinggevend en bestuurders. Maar ook toezichthouders, beleidsmedewerkers, onderwijsvernieuwers en vertegenwoordigers van financiers en externe toezichthouders zijn te vinden onder de deelnemers.

Wat valt er te halen?

- ✓ Unieke inzichten in verandering; van visie naar doen!
- ✓ Inspirerende verhalen en praktijkvoorbeelden in samenwerking met de zorgkantoren...
- ✓ Actieve workshops (lees er verderop meer over)...
- ✓ Verdiepende gesprekken en informatie waarmee samen de vernieuwing verder tot stand gebracht kan worden...
- ✓ Inspiratie en concrete ideeën voor ieders eigen rol en verantwoordelijkheid... en meer!

Inhoud

- 6 Programma
- 7 Overzicht workshops, ontmoetings- en inspiratietafels
- 10 Beschrijving workshops
- 19 Beschrijving ontmoetingstafels
- 28 Beschrijving inspiratietafels
- 29 Locatie, route, aanmelden (deelsessies)

Programma

11.30 uur **Inloop & reis**

*Er is de mogelijkheid om in kleine groepen in Corpus de reis te maken van hart naar hoofd (maximaal 80 deelnemers).
Op basis van volgorde van aanmelding.*

12.00 uur **Start programma**

Lunch in de lounge.
Met verdiepende gesprekken aan tafels.

13.00 uur **Opening**

Door Jules van Hessen, ook bekend als Maestro Jules.
Hij is een bevlogen Nederlandse dirigent met een missie: mensen verbinden door middel van klassieke muziek.

13.25 uur **Samen vol vertrouwen van denken naar doen**

Door Jorien van der Laan, gedragswetenschapper bij het lectoraat *Armoede Interventies van de Hogeschool van Amsterdam*. Eerder heeft zij bij het *Radboud UMC* een promotieonderzoek uitgevoerd naar de persoonlijke doelen en kwaliteit van leven van zeer kwetsbare burgers. En hoe hulpverlening hierin kan ondersteunen. Vandaag maakt zij een uitstap naar de ouderenzorg en neemt ons mee in de wereld van de neuropsychologie en zelfregulatie.

Jorien vertelt over:

- de werking van onze hersenen;
- een stappenplan voor gedragsverandering;
- de 'driepoot' van het geven van betekenis aan het leven van jezelf en aan anderen.

14.10 uur **Workshops en ontmoetingstafels - ronde 1**

15.00 uur **Pauze**

15.25 uur **Workshops en ontmoetingstafels - ronde 2**

16.30 uur **Afsluiting**

Door Jules van Hessen.
Maestro Jules vertaalt onze ervaringen tijdens deze dag op zijn kenmerkende charismatische, enthousiaste manier naar zijn belevingswereld.

17.30 uur **Borrel en napraten**

vanaf

17.30 uur **Vervoer naar Centraal Station Leiden**

Overzicht workshops

Deze vinden plaats in twee rondes.

In één ronde kun je:

- één workshop volgen, of
- deelnemen aan een of meerdere ontmoetings-/inspiratietafels
- In het programma horen alle deelsessies in **groene letters** bij *Leven zoals je wilt, radicale vernieuwing*.

Alle deelsessies in **roze letters** horen bij *Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties*.

Deelsessies in **zwarte letters** zijn van het *ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport*.

1. **Leven zoals je wilt**

Luchtkastelen, dagdromen of realisatie?

2. **Werkgroep Leven zoals je wilt Kennemerland in samenwerking met 'vrijdenkers'**

Een andere kijk op je eigen praktijk

3. **Zorgkantoren**

Hoe kunnen zorgaanbieder en zorgkantoor samen meer voor elkaar krijgen voor klanten?

4. **Carintreggeland**

Een cultuurverandering: hoe ga je van theorie naar praktijk?

5. **Volckaert**

Hoe een afdeling van Volckaert radicaal aan het vernieuwen is

6. **Zorgcentra De Betuwe en LOC**

Hoe ondersteunende diensten echt ondersteunend zijn?

7. **Vitalis Woonzorg Groep**

Ruimte voor ontwikkeling

8. **LOC Zeggenschap in zorg**

Radicale vernieuwing: wat betekent dit voor de medezeggenschap?

9. **Zorggroep Meander**

Vrijheid en Veiligheid

10. **NVTZ**

Van Normatief naar Narratief kader

11. **Ministerie van VWS**

Regels onder het vergrootglas

Ontmoetingstafels

Thema: Onderzoek Radicale vernieuwing in de praktijk

- 1. Werkgroep Kennemerland**
In gesprek over ouder worden
- 2. De Reigershoeve**
Interieur op maat
- 3. Topaz**
Onderzoeksresultaten voor de praktijk:
van bewustzijn, naar reflectie, naar
(blijvende?) actie
- 4. Zorggroep Tangenborgh**
Over de lerende organisatie en
leergemeenschappen
- 5. Zorggroep Crabbehof**
De zinvolle relatie centraal: over wat
het betekent om in een verpleeghuis te
wonen en te werken

Thema: Naar een vernieuwend onderwijs

- 1. Zinzia Zorggroep**
Tussen creativiteit en kwaliteit
- 2. Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs**
Wat betekent het radicaal vernieuwen
van onderwijs? Successen en dilemma's
en 'lessons learned'.
- 3. Warm Thuis**
Een nieuwe opleiding voor verzorgenden
niveau 2 en 3, waarbij de visie van de
zorginstelling leidend is?
- 4. Fieldlabs/Amstelring**
Co-creatie bij onderwijsvernieuwing:
zijn scholen en werkveld water en vuur
of olie op het vuur?

Thema: Programma's verbetering ouderenzorg

- 1. Ministerie van VWS**
In gesprek over 'werken aan betere ouderenzorg'

Inspiratietafels

1. Leven zoals je wilt

Zo kan het ook! Inspiratie vanuit *Leven zoals je wilt*

2. Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg - LOC

Grasduinen in de 'annalen van Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg'

1 **Leven zoals je wilt** **Luchtkastelen, dagdromen of realisatie?**

Eind 2015, op een regenachtige vrijdagmiddag in Café Hof der Muzen naast VWS, werd de basis gelegd voor het huidige experiment Leven zoals je wilt. Samen met VWS waren wij, Anneke Augustinus en Tamara Pieterse vanuit onze functies bij een zorgkantoor, in gesprek over onze ambities en hoe wij de ideale Wlz ouderenzorg voor ons zagen. Wat zou het mooi zijn als mensen zoveel mogelijk hun leven zouden kunnen voortzetten zoals zij dat zelf het liefst willen. Ouderenzorg die wordt vormgegeven vanuit de behoefte van de cliënt in plaats vanuit het bestaande aanbod.

Nu 3 jaar later staan we stil bij de ambitie van toen. Was het een luchtkasteel, een dagdroom of een realistische ambitie? Wat is er veranderd, wat niet. Samen met u willen we opnieuw Café Hof der Muzen ingaan, terugblikken, maar vooral vooruitkijken. Wat is de 'next step'? Wat zijn uw dromen, uw ambities. Hoe gaan we naar dromen, durven, doen. En hoe gaan we die beweging realiseren? Wij kijken uit naar de dialoog en wie weet resulteert dit in een nieuwe beweging. Op naar veel inspiratie!

Begeleider(s)

Anneke Augustinus,

directeur programmamangement Vilans

Tamara Pieterse, bestuurder Zorgbalans

2 Werkgroep *Leven zoals je wilt* Kennemerland in samenwerking met 'vrijdenkers' Een andere kijk op je eigen praktijk

Leven zoals je wilt is wensen van cliënten zoveel als dat kan waar maken. Maar soms lijkt er geen oplossing. Hoe kan je dan anders naar de zaken kijken? Dat staat tijdens deze workshop centraal. Door zaken te vergroten en mensen met een ander perspectief, ook van buiten de zorg, mee te laten kijken ontstaan vaak ideeën en oplossingen die anders niet hadden kunnen ontstaan.

De workshop wordt ter illustratie ingeleid door Annelies Kamerling van Zorgbalans en Conny Pouw van Cliëntbelang Amsterdam, beiden van de werkgroep *Leven zoals je wilt* in Kennemerland. Met veel enthousiasme vertellen zij over wat ze tijdens het project 'Leven zoals je wilt' hebben geleerd en vooral wat dat leren hen heeft opgeleverd.

Laat je dus verrassen door een andere kijk op een door jou of anderen aangedragen onderwerp of laat je inspireren tijdens deze workshop en doe zelf mee! Mocht je een onderwerp hebben dat speelt binnen jouw organisatie en wil je dat eens van andere kanten belicht zien, dan kan je de casus inbrengen.

Stuur voor 1 november een mail over je casus naar: n.leenstra@vilans.nl

We gaan graag met elkaar aan de slag!

Begeleider(s)

Peter de Vreede, directeur CMO Flevoland

Joke Hagedoorn, Stichting de Klaprozen (programma's voor en door 'mensen met een jaartje meer').

Marca Meijer, trainer, dialoogbegeleider Project ZorgVerandert

Atty Bax, Adviseur Kunst, zorg en gezondheid

Sandra Migchielsen, Projectleider GezondheidsFabriek

3 **Zorgkantoren** **Hoe kunnen zorgaanbieder en zorgkantoor samen meer voor elkaar krijgen voor klanten?**

Het experiment *Leven zoals je wilt* is bijna afgelopen. We hebben veel geleerd, met vallen en opstaan. Als zorgkantoren blijven we ons, ook daarna, samen met zorgaanbieders inzetten voor persoonsgerichte zorg, thuis en in een zorginstelling. Het kwaliteitskader geeft daaraan richting. In deze workshop delen zorginkopers en zorgaanbieders ervaringen uit de praktijk. Daarna is er een 'spreekuur' waarin zorgaanbieders in gesprek kunnen met zorginkopers over iets dat ze graag samen met het zorgkantoor willen realiseren. Een dialoog over samenwerken aan persoonsgerichte zorg. Waarin elkaar beter leren kennen en van elkaar leren centraal staan.

Begeleider(s)

Saliha El Habri, zorginkoper V&V bij Zilveren Kruis

Marvin Slik, projectleider Leven Zoals Je Wilt

4 **Carintreggeland** **Een cultuurverandering: hoe ga je van theorie naar praktijk?**

Binnen Carintreggeland hebben we een radicaal elftal: dat probeert de beweging in gang te zetten en bovenal te houden. Over hoe we dat doen delen we graag tijdens de workshop onze ervaringen. Daarbij gaat het over successen en ook waar we tegenaan lopen. Om een welbekend voorbeeld van dat laatste te geven: we willen graag de hele organisatie meenemen in deze beweging. En dat vraagt om een cultuurverandering. Hoe doe je dat? Wij laten daarover graag een deskundige aan het woord, die vooral ingaat op de theorie. Daarna willen we via een werkvorm samen manieren bedenken die maken dat we de theorie ook in de praktijk kunnen brengen.

Begeleider(s)

Ellen Hemel, verpleegkundige en lid van het 'radicale vernieuwingen elftal'

Ronnie Koelen, opleidingsfunctionaris en lid van het 'radicale vernieuwingen elftal'

Emmely Hoek, wijkmanager en lid van het 'radicale vernieuwingen elftal'

Expert 'cultuurverandering': een interne medewerker werkzaam bij het 'leerhuis' van Carintreggeland.

5 **Volckaert** Hoe een afdeling van Volckaert radicaal aan het vernieuwen is

Januari 2017 krijgt Volckaert te maken met een grootschalige en behoorlijk langdurige ICT-crisis. Door het ontbreken van digitale gegevens en de onmogelijkheid om met computerprogramma's te werken, ontstaat er veel beweging op de afdelingen. Er is veel ruimte voor overleg. Op locatie Oosterheem blijkt dat een afdeling over alle capaciteiten beschikt om deze lijn voort te zetten, ook als alles weer terug bij het oude is. De locatiemanagers geven de ruimte en de mensen uit de zorg gaan aan de slag met het opnieuw uitvinden van de verpleeghuiszorg. Zij delen graag wat zij doen. Wat de effecten zijn, waar ze vrolijk van worden en wat moeilijk is. En zijn erg benieuwd waar de deelnemers van de workshop in de praktijk mee bezig zijn.

Begeleider(s)

Lisette Boelens, verpleegkundige

Yvonne Vellinga, verpleegkundige

Suzan Wit, welzijnsmedewerkster/
activiteitenbegeleidster

6 **Zorgcentra De Betuwe en LOC** **Hoe ondersteunende diensten echt ondersteunend zijn?**

Vanuit de relatie organiseren heeft effect op alle onderdelen van de zorg. Ook de mensen die de zorgteams ondersteunen, zoals de facilitaire dienst en staffuncties als personeelszaken. In de praktijk zien zorgorganisaties dat daar weinig tot geen aandacht naar uitgaat, terwijl dat voor de zorgteams wel van essentieel belang is. Daarom hebben meer dan 10 organisaties uit de beweging zich verenigd in een actie-onderzoek. Met als doel de ondersteunende diensten echt ondersteunend te laten zijn aan het anders organiseren. Een van de deelnemers is Taco Sijbrandij, directeur bij Zorgcentra De Betuwe en verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Hij vertelt welke slag zij al hebben gemaakt. Wat zij daarvan geleerd hebben en hoe dat zijn effect heeft. Joep Bartholomeus (LOC) zal het actie-onderzoek nader toelichten. Samen zullen zij het gesprek met de deelnemers voeren over hoe dit onderwerp bij hen leeft.

Begeleider(s)

Taco Sijbrandij,

directeur bedrijfsvoering Zorgcentra De Betuwe

Joep Bartholomeus,

coördinator LOC Zeggenschap in zorg

7 **Vitalis Woonzorg Groep** **Ruimte voor ontwikkeling**

In het transformatieproces bij Vitalis Woonzorg Groep om echt vanuit de bedoeling te werken, is elke medewerker een 'cultuurdrager'. Werken vanuit de bedoeling is werken vanuit onze kernwaarden 'ertoe doen', 'zelf doen' en 'meedoen'.

Voor het creëren van een optimaal ontwikkelklimaat is ruimte in de breedste zin essentieel. Ruimte in je hoofd om anders te denken, ruimte om anders te doen, ruimte voor de ontwikkeling van zelfkennis en eigenaarschap, ruimte om ingewikkeldheid naar eenvoud te brengen en waar nodig ruimte om van angst naar vertrouwen te groeien! De huidige arbeidsmarktcrisis zien we dan ook als kans voor radicale vernieuwing naar waardevol, duurzaam en plezierig werken.

Zo zijn we al lerende op weg om hoofd, hart en echt talent te verbinden op weg naar vitale teams. Graag neem ik jou mee op deze weg door te delen hoe we dit in de praktijk realiseren.

Begeleider(s)

Xandra Haas, Social Control 'geweten op mensgebied', Vitalis Woonzorg Groep

8 **LOC Zeggenschap in zorg** **Radicale vernieuwing: wat betekent dit voor de medezeggenschap?**

Op 17 oktober ontmoeten meer dan 20 organisaties elkaar rondom het vraagstuk: wat zijn de gevolgen van Radicale vernieuwing voor de medezeggenschap? Aanwezig waren bestuurders en cliëntenraden. Tijdens deze workshop vertellen deelnemers over de uitkomsten van deze bijeenkomst. En gaan zij het gesprek aan met deelnemers over de gevolgen van Radicale vernieuwing voor hen.

Begeleider(s)

Leden van cliëntenraden en bestuurders

9 **Zorggroep Meander** **Vrijheid en Veiligheid**

Vanuit de visie die Zorggroep Meander heeft op leefplezier willen we onze bewoners de ruimte bieden om invulling te geven aan de aspecten die er voor hen toe doen. Zorggroep Meander heeft de wens om meer op maat voor alle cliënten in onze woonzorgcentra de vrijheid en veiligheid te bieden die bij de cliënt past. Dus ook buiten de muren van onze woonzorgcentra. We zijn daarom op één locatie van Zorggroep Meander, woonzorgcentrum Parkheem, aan de slag om hier invulling aan te geven. We zijn nog niet bij ons einddoel, maar al wel een eind op weg. In deze workshop willen we met jullie delen hoe we hiermee aan de slag zijn gegaan, welke lessen we geleerd hebben en delen wat dit inmiddels heeft opgeleverd.

Begeleider(s)

Geranda Afman, beleidsmedewerker

10 NVTZ

Van Normatief naar Narratief kader

De NVTZ (vereniging van toezichthouders in zorg en welzijn) organiseert deze workshop speciaal voor raden van toezicht, met als thema: 'Van Normatief naar Narratief kader'. Tijdens deze bijeenkomst wordt aan de volgende onderwerpen aandacht besteed:

1. De verschuiving van een normatief kader waarin verantwoording, evaluatie en beoordeling van prestaties plaatsvindt op basis van controle en cijfers, naar een narratief kader. Het narratieve kader is het overkoepelende verhaal van de patiënt, de zorgverlener, de afdeling en de instelling. Inzicht in dit kader maakt het mogelijk om gedrag en prestaties te begrijpen en op waarde te schatten.
2. Rol van de Dialoog in inzicht in het gehele speelveld van zorg. In de ontrafeling van het narratief van de verschillende belanghebbende heeft goede dialoogvoering een belangrijk rol (Van Controle naar Dialoog, NVTZ, 2017). Door de goede dialoog komt hechte samenwerking tussen zowel interne als de externe belanghouder (de 'omgeving' van de instelling) tot stand en wordt er inzicht verkregen in het gehele speelveld van zorg.

We staan tijdens deze deelsessie stil bij vragen zoals: Wie zijn de omwonende (mogelijke toekomstige patiënten) van de instelling? In welke gemeenschap staat de instelling? Welke externe partijen zijn er betrokken bij de instelling? Het doel van de deelsessie is de gewaarwording van het gehele speelveld van zorg en het aanreiken van de handvatten om dit als RvT in je eigen situatie te ontdekken.

Begeleider(s)

Christiaan Grigoleit, beleidsmedewerker

Henk den Uijl, beleidsmedewerker en lid wetenschappelijke adviesraad (WAR)

11 Ministerie van VWS Regels onder het vergrootglas

Het leveren van persoonsgerichte zorg vergt in veel organisaties een andere manier van denken en werken. Niet zelden staat 'zelfopgelegde regelgeving' de persoonlijke zorg en de regie laten bij een bewoner in de weg. Of wordt er intern op de invulling van minuten per dag gestuurd met het oog op externe verantwoording. "Mag het wel van het management?" en "zo doen we het altijd" zijn veelgehoorde uitspraken. In deze workshop gaan we zelf een aantal regels onder de loep nemen met stellingen: zijn ze zelfopgelegd of bestaand? Daarnaast zal een organisatie vertellen hoe zij het proces tot minder regels hebben aangepakt en wat voor hen de winst daarvan is. Kortom: laat je inspireren om met minder regels het juiste te doen!

Begeleider(s)

Roelant van Zevenbergen, projectleider
Administratieve Lastendruk Langdurige Zorg

1 **Werkgroep Kennemerland** **In gesprek over ouder worden**

In alle fasen van je leven denk je na over wensen en mogelijkheden die met deze fase komen. Met elkaar het gesprek aangaan over ouder worden, en de wensen en mogelijkheden die dan op je pad komen, is vaak niet zo makkelijk. Terwijl dit toch heel belangrijk is: hoe kan je zo lang mogelijk blijven leven zoals je wilt? In de werkgroep Leven zoals je wilt in de regio Kennemerland zijn we aan de slag gegaan met dat onderwerp. We hebben onderzocht en tools verzameld, die helpen om het gesprek over wensen die gepaard gaan met het ouder worden aan te gaan. Deze willen we graag met delen, zodat je wellicht jezelf, naaste of cliënt kunt helpen om hierover na te denken en erover te praten.

Begeleider(s)

Diverse werkgroepleden van Kennemerland
Leven zoals je wilt

2 **De Reigershoeve** **Interieur op maat**

Roos Zwart is interieur-architect en werkt ook als verzorgende voor mensen met dementie in De Reigershoeve. Van daaruit weet ze veel over 'prikkelverwerking'. Het is haar missie de omgeving van mensen met dementie te verbeteren, zodat ze minder last hebben van hun ziekte. Juist het interieur kan hiertoe bijdragen. Roos denkt graag mee over de aankleding/inrichting van ruimtes in de eigen zorginstelling, zodat deze beter aansluiten bij de wensen van de bewoners. Wil je advies van haar, vergeet dan niet foto's en liefst een plattegrond mee te nemen.

Begeleider(s)

Roos Zwart,
innovatiemedewerkster/interieur-architect

3 **Topaz** **Onderzoeksresultaten voor de praktijk: van bewustzijn, naar reflectie, naar (blijvende?) actie**

Bij Topaz doen we, in het kader van ‘Regels naar Relaties’, verschillende vormen van praktijkgericht onderzoek. Enerzijds proberen we hiermee te verwoorden wat er gebeurt in de dagelijkse praktijk. Anderzijds geven we de perspectieven van alle betrokkenen, zoals van zorgmedewerkers, weer. Bovendien reflecteren wij op de resultaten met alle betrokkenen, waarna zij bepalen welke thema's zij het meest belangrijk vinden en hoe zij hiermee aan de slag willen. Hier worden ze in begeleid en ondersteund, waarbij het initiatief voor veranderingen bij zorgmedewerkers ligt. We merken echter dat het niet altijd even goed lukt om het eigenaarschap van de resultaten bij de medewerkers te laten landen. Bovendien zakten het bewustzijn en de ingezette acties in de praktijk soms makkelijk weer weg. Wij willen graag met bezoekers in gesprek over hoe de onderzoeksresultaten en ingezette acties levend te houden.

Begeleider(s)

Annemarie de Brabander, Onderzoeker
Josine Engels, Onderzoeker/projectleider

4 **Zorggroep Tangenborgh** **Over de lerende organisatie en leergemeenschappen**

Tangenborgh werkt samen met Alfa College aan een andere manier van opleiden zodat de regie bij de student ligt en leren in grotere verbanden kan plaatsvinden. Leren van jezelf, leren van elkaar en leren van experts zijn de uitgangspunten. Een lerende organisatie kenmerkt zich onder meer door:

Permanente ontwikkeling met betrokkenheid van alle medewerkers;

- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het geheel;
- Leren van en met elkaar gebeurt bewust, denken en doen zijn niet gescheiden, initiatieven worden gestimuleerd;
- Iedere medewerker heeft ontplooiingskansen met zijn eigen kwaliteit als vertrekpunt, een flexibele organisatiestructuur met een professionele cultuur.

Om dat doel te bereiken is het belangrijk dat we werken aan continue ontwikkeling en gezamenlijke professionalisering. Willen we samen (ook met andere zorgorganisaties en andere onderwijsinstellingen) uitgroeien tot een professionele leergemeenschap waarin de ruimte is en wordt genomen om talenten verder te ontplooiën, dan vereist dat collectieve professionalisering. Daar gaan we graag over in gesprek.

Begeleider(s)

Fieke van der West,

opleidingsadviseur Zorggroep Tangenborgh

Saskia Timmermans,

beleidsmedewerker Zorggroep Tangenborgh

5 **Zorggroep Crabbefhof** **De zinvolle relatie centraal: over wat het betekent om in een verpleeghuis te wonen en te werken**

Het doel van deze ontmoetingstafel is om tot een inhoudelijke uitwisseling te komen over de betekenis van het wonen én werken in een verpleeghuis. Nico van der Leer, geestelijk verzorger en zingevingsspecialist in Zorggroep Crabbefhof in Dordrecht, zal iets vertellen over zijn onderzoek naar zingeving en zinbeleving bij bewoners en medewerkers. Hij doet dat in het kader van zijn promotie-onderzoek aan de Universiteit van Humanistiek. De vraag die onder meer aan de orde komt is hoe kijken de deelnemers aan deze ontmoetingstafel vanuit hun kennis en ervaring met verpleeghuiszorg naar wat Nico van Leer gevonden heeft.

Het is een interactieve workshop waarbij de zinvolle relatie centraal staat. Daarmee wordt bedoeld dat 'zin' gevonden en ondersteund wordt in de zorgrelatie. Dit geldt ook voor Nico zelf en alle deelnemers aan deze ontmoetingstafel. Daarom: van harte welkom!

Begeleider(s)
Nico van der Leer,
geestelijk verzorger en zingevingsspecialist

Ontmoetingstafels onderwijs

1 Zinzia Zorggroep Tussen creativiteit en kwaliteit

Bij deze ontmoetingstafel staan succesvoorbeelden van leren in de praktijk centraal. Hoe we samen met scholen werken aan een betere aansluiting met de praktijk en het aanboren van nieuwe doelgroepen. De voorbeelden zijn:

- VIG-opleiding in 1,5 jaar voor zij-instromers.
- Incompany opleiding Helpende Zorg & Welzijn voor Woonzorgbegeleiders.
- Werkstages opleiding Service en Support (niveau 2), in een ondersteunende rol tussen zorg/service/welzijn.

Bij deze voorbeelden kan worden stilgestaan bij het proces van deze ontwikkelingen en de vragen/dilemma's die we tegenkomen. Onze dilemma's bevinden zich in het speelveld van de arbeidsmarktproblematiek en het vinden van oplossingen in de balans tussen creativiteit en kwaliteit.

Bijvoorbeeld:

- Hoe kunnen we helpenden scholen in medicatiedelen?
- Moet iedereen in de zorg alles kunnen (en willen)?
- Wat willen onze medewerkers leren (en waar)?

Begeleider(s)

Mark Kuilder, Afdelingsmanager

Lonneke Goldsmid, HR Adviseur

2 Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs Wat betekent het radicaal vernieuwen van onderwijs? Successen en dilemma's en 'lessons learned'.

We inventariseren met de deelnemers de mate waarin het onderwijs voor de helpenden zorg en welzijn, medewerkers maatschappelijke zorg, verzorgenden en verpleegkundigen aansluit bij de kernwaarden van Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg. Daarna bespreken we kort ons project Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs, een samenwerkingsproject van Topaz, Activite en DSV Verzorgd Leven in Leiden e.o. We gaan in gesprek over enkele in het project gemaakte keuzes, knelpunten en dilemma's (o.a. relatie onderwijs en praktijk; omvang project; ruimte bij onderwijsontwikkeling) en bespreken met de deelnemers hoe hiermee kan worden omgegaan en wat we ervan kunnen leren voor de toekomst (lessons learned).

Begeleider(s)

Mieke Hollander,

Coaching, interim- & projectmanagement in zorg, welzijn en beroepsonderwijs.

Aart Eliens,

Adviseur/docent bij Aart Eliens Advisering

3 Warm Thuis

Een nieuwe opleiding voor verzorgenden niveau 2 en 3, waarbij de visie van de zorginstelling leidend is?

Hoe komen we tot een opleiding voor verzorgenden niveau 2 en 3, die opleidt tot enthousiaste medewerkers die trots zijn op hun vak? En waarbij de visie van de zorginstelling leidend is? Warm Thuis ontwikkelt met ROC Horizon en woonzorggroep Samen met passie, energie en lef een opleiding die aan deze voorwaarden voldoet. De regie voor ontwikkeling ligt bij de woonzorgbegeleiders en praktijkopleiders van Warm Thuis, pas daarna wordt gekeken hoe dit past binnen de landelijke bestaande kaders van de opleiding. Wat gaat goed en waar lopen we tegenaan? En welke ervaringen heeft u zelf in de samenwerking met het ROC? Deze en andere vragen komen uitgebreid aan de ontmoetingstafel aan bod.

Begeleider(s)

Hans van Amstel (bestuurder)

Kirsten Gruyters (ex-woonzorgbeleider, lid van de ontwikkelingsgroep)

4 **Amstelring / Fieldlabs** **Co-creatie bij onderwijsvernieuwing: zijn scholen en werkveld water en vuur of olie op het vuur?**

Fieldlabs gaat over transformatieve innovatie gericht op een optimale samenwerking tussen leren en werken. Wat willen we bereiken met deze ontmoetingstafel is het delen van ervaringen en leren van elkaars succes- en faalfactoren. We brengen mee: model van hybride leeromgeving, succesfactoren voor goede samenwerking. Barrières en oplossingen. Verder thema's als:

- dilemma's van de docent
- wat is co-creatie?
- ervaringen met les op locatie
- inzicht in opzet en samenwerking in een netwerk

Begeleider(s)

Stephanie Boot,

coördinator opleidingen

Alice Bakker,

projectmanager 'Zorg in de wijk in de 21e eeuw'

Nel Rol,

coördinator opleidingen

5 Viattence, ROC's Deltion College en Landstede Partnerschap van onderwijs en werkveld voor een regionale vitale arbeidsmarkt

Viattence heeft een bijzondere samenwerking met de ROC's Deltion college en Landstede uit Zwolle. Samen zoeken zij creatief naar nieuwe oplossingen voor de werving en opleiding van personeel. Zodat dit aansluit bij zorg- en onderwijsvernieuwingen. Dit jaar zijn er 29 studenten in de praktijkroute VIG/MMZ, BOL in opleiding. Resultaat: drie keer zoveel stageplaatsen als gebruikelijk. Deze gemêleerde groep van VMBO-gediplomeerden en zij-instromers krijgt na 1,5 tot 3 jaar een baan bij Viattence. Deze studenten lopen halve dagen stage bij Viattence, de andere helft werken ze individueel en in groepjes hun leervragen uit op en nabij de locatie van Viattence.

Viattence en de ROC's integreren ook moderne leer technologie in dit onderwijs. Verder zijn ze partner van het Zorg Training Centrum in Zwolle, waar onderwijs en werkveld samen trainen, ontwikkelen en innoveren voor een 'Vitale arbeidsmarkt in de regio'.

Ze nemen je in deze sessie mee in de vraagstukken die ze tegenkomen en hoe . Ook andere inzichten die helpen om beter onderwijs en betere zorg te realiseren komen aan bod.

Begeleider(s)

Anja Waninge, onderwijskundig adviseur Zorg en Welzijn (MBO Landstede)

Hester Hauer-Leijenaar, praktijkopleider Viattence

1 In gesprek over 'werken aan betere ouderenzorg'?

'De zorg voor ouderen kan en moet beter'. Dit motto van de minister Hugo de Jonge (VWS) is veel mensen uit het hart gegrepen. Want iedereen krijgt ermee te maken. De afgelopen jaar maken steeds meer mensen zich zorgen over de beschikbaarheid en kwaliteit van de ouderenzorg. Om de kwaliteit van de ouderenzorg te verbeteren zijn er verschillende programma's gestart. Aan deze ontmoetingstafel kunt u met medewerkers van VWS in gesprek over deze programma's.

Begeleider(s)
Medewerkers ministerie Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1 **Leven zoals je wilt**

Zo kan het ook!

Inspiratie vanuit *Leven zoals je wilt*

In drie regio's hebben organisaties van 'Radical vernieuwing – Leven zoals je wilt' ervaring opgedaan om de zorg zó in te richten zoals de cliënt deze het liefst ziet. Deze ervaringen willen we graag delen door middel van onze inspiratieproducten. Verschillende onderwerpen komen hierbij aan bod. Van dilemma's over dagbesteding tot het betrekken van mantelzorgers en manieren om wensen en behoeften van cliënten boven tafel te krijgen. Wil je het verhaal horen achter het inspiratieproduct? Kom dan langs voor een gesprek met een van de organisaties en laat je inspireren!

Begeleider(s)

Diverse werkgroepleden van Kennemerland

Leven zoals je wilt

2 **Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg - LOC**

Grasduinen in de 'annalen van Radical vernieuwing verpleeghuiszorg'

Vanaf het prille begin zijn er tijdens het traject van Radical vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties, inspirerende publicaties verschenen. Zo hebben we doorgaand vier keer per jaar een speciaal katern aan de beweging gewijd in het LOC-tijdschrift *Zorg & Zeggenschap*. Ook brachten we de stand van zaken in het eerste 'opstartjaar' in beeld via allerlei bijeenkomsten met alle deelnemende organisaties en publicaties daarover. En recentelijk waren er natuurlijk ook de alom gewaardeerde boekwerkjes: 'Zicht op vernieuwing in de beweging' en 'Hoe kunnen regels bijdragen aan waarde-volle zorg'. In die publicaties zijn resultaten tot nu toe op een bijzondere manier samengebracht. Dat alles en meer is er te vinden bij de inspiratietafel van LOC. Kom tussen de bedrijven door gerust een kijkje nemen!

Begeleider(s)

Ruth Irik, vraagbaakmedewerker LOC

Wolter Koster, vrijwilliger LOC

Aanmelden (deelsessies/reis)

- A) Heb je je al aangemeld voor de inspiratiebijeenkomst?
Stel hier ook je eigen programma samen.
- B) Nog niet eerder aangemeld?
Dat kan hier.

Locatie

CORPUS LEIDEN
Willem Einthovenstraat 1
2342 BH Oegstgeest
Telefoon: 071 75 10 200
Email: info@corpusexperience.nl

Routebeschrijvingen:

CORPUS ligt aan de A44 ter hoogte van Leiden (Afslag 8).

Voor de route per auto klik **hier**.

Wie met het openbaar vervoer komt, kan zich laten ophalen met het pendelbusje vanaf station Leiden Centraal (door dit aan te geven bij je aanmelding/deelsessiekeuze). Bij de bevestiging van je aanmelding, uiterlijk een week voor 12 november, geven we je de exacte vertrektijden door.

Liever op eigen gelegenheid? Kijk dan **hier**.

Vragen?

radicalevernieuwing@loc.nl of 030 – 207 40 67

www.radicalevernieuwing.nl

#radicalevernieuwing @radicaalnieuw @radicalevernieuwing #levenzoalsjewilt @waardigheidentrots